

3. Кремень В.Г., Луговий В.І., Саух П.Ю. Вища освіта України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення: виклики і відповіді. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. Т. 5. № 2. С. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5228>

4. Національна програма психічного здоров'я та психосоціальної підтримки «Ти як?»: методичні рекомендації для ЗВО. Київ : МОЗ України, 2024. 48 с.

5. Степанов В. П. Професійна стійкість бакалаврів психології в умовах воєнної агресії: досвід регіональних ВНЗ. *Педагогіка і психологія профтехосвіти*. 2026. № 1. С. 34–42.

6. Цілі Сталого Розвитку: офіційний вебсайт. Київ : Моніторингова платформа ЦСР в Україні, 2026. URL: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/> (дата звернення: 01.04.2026).

7. Education for Sustainable Development: A Roadmap. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802> (дата звернення: 01.04.2026).

8. The Sustainable Development Goals Report 2025: Special Edition for Conflict Zones. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/> (дата звернення: 01.04.2026).

9. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development : Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 / United Nations, General Assembly. URL: <https://docs.un.org/en/A/RES/70/1> (дата звернення: 01.04.2026).

**Надія СКОТНА**  
(Дрогобич)

## **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ ДОРОГОВКАЗ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

Кожна епоха, кожен етап цивілізаційного поступу людства вносить нові вимоги, правові норми, моральні обов'язки, породжені змінами в розвитку економіки, науково-технічного прогресу. Цифрова епоха, становлення мережевого суспільства, новітні технології ХХІ ст. ставлять людей в ситуації до цього часу невідомі людству, породжують нові практики в діяльності людини, до цього часу невідомі або не масштабовані в таких обсягах.

Істотно змінилася робота людини з інформацією: зріс інформаційний потік, стали швидшими механізми обробки інформації, спостерігається дистанціювання та відчуження від першоджерел, можливості інтерпретації тощо.

З'явилися і негативні наслідки перебування в інформаційному просторі: кібербулінг, кібернасильство, кіберманіпуляція з людською свідомістю, плагіат.

Проте правове регулювання цієї сфери істотно відстає від поступу науково-технічних, навчальних технологій. Ба більше – саме собою право у вигляді проголошених законів, норм, заборон не створює мораль. Моральні принципи формуються у процесі живих стосунків між людьми, в контексті їхньої співдіяльності, співжиття, в широкому контексті суспільної взаємодії. На них впливають стан суспільства, політичний устрій, державна політика, сукупно утворюючи моральну звичаєвість суспільства.

Проте політика підпорядковується потребам моменту, потребам сьогодення, особливо в часи війни, до неї складно застосовувати моральні критерії. Моральні принципи часто використовуються як засіб маскування істинних цілей політики держави, декларуються для спонукання дотримуватися вимог, корисних для тієї чи тієї соціальної групи.

Дійсним носієм моральних цінностей є моральна культура, що синтезує у собі знання про реальність морального життя людей, відображається єдність суцього і належного у стосунках між людьми. В ній відображається досвід людства, уособлення людяності, діалектика саморозвитку людини у становленні її моральної самосвідомості.

Моральна культура спирається на низку етичних цінностей, що здобули статус категорій, серед них: добро, зло, честь, гідність, обов'язок, сором, доброчесність. Категорія доброчесності набуває особливої актуальності в інформаційну добу, в умовах мережевого суспільства. Її сутність не зводиться до академічного плагіату. Доброчесність – це внутрішня потреба людини, що виявляє себе у неухильному дотриманні етичних норм, моральних принципів добра та чесності у будь-яких діях, незалежно від зовнішнього контролю. Вона передбачає повагу до прав інших, відповідальність за власні рішення, добросовісність, чесність як у роботі, так і в приватному житті.

Особливим і найбільш відповідальним осередком трансляції та розвитку, моральної культури і академічної доброчесності зокрема, є

освітнє середовище: школи, заклади позашкільної освіти, університети. Моральність стосунків у закладах освіти визначає моральну культуру громадянина, громадянського суспільства загалом. Міжособистісне спілкування, комунікативний простір у формах дійсних цінностей національної культури (не масової), передача досвіду суспільної діяльності у її гідних виявах, істинних знань та вміння творчо оперувати ними – відбувається через освітній процес. Будь-яка підмінна істинного хибним, маніпуляції, байдужість, обман, недоброчесність в освітньому процесі породжують зневіру, цинізм і аморальність молодого покоління.

На педагогів в усі часи покладалася особлива відповідальність, вимогливість з боку суспільства. Саме вчитель визначає напрям і мету суспільного поступу. В умовах, коли ідеал освіченої людини похитнувся, начитаність дратує, а домінування людей з подвійною мораллю призводить до втрати великого пласту духовної культури, вчитель повинен рухатися проти шквалу невігластва та позірної «ерудованості», декларативної моралі в напрямі духовного самовдосконалення, бути доброчесним насамперед.

Від глибини моральності вчителя напряму залежить стійкість суспільства – основа виживання, в часи війни, умова його сталого розвитку. Якісна освіта є однією із 17 цілей сталого розвитку. Стрижнем якісної освіти, її фундаментальною основою є академічна доброчесність.

У дотриманні педагогічної етики розкривається і утверджується рівень моральності особистості вчителя, але й проявляється його талант, соціальна цінність.

**Оксана СОРОЧИНСЬКА**  
(Житомир)

## **ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Вихователь ЗДО є центральною фігурою у збереженні психоемоційного благополуччя дитини дошкільного віку. Один із чинників його збереження – високий рівень психологічної компетентності педагогів як складової їхньої загальної професійної